

Володимир Сердюк

ДОСТОТУ ОБРАНИ

*Сцени абсурду
часів війни 2022 року*

1. Чи я застарий для війни?
2. Рівень тиску, частота пульсу.
3. Переправа через річку Кальміус.
4. Гамарджоба.

1. ЧИ Я ЗАСТАРИЙ ДЛЯ ВІЙНИ?

Тепер я розумію, що таке ейджизм.

СЕРЖАНТ: Наступний!!!

Я:

СЕРЖАНТ: Пане..?

Я: Що?!!

СЕРЖАНТ: Ви наступний.

Я: А, так... Ви ж тут записуєте ветеранів до війська?

СЕРЖАНТ: Так, пане. Ваше військове звання?

Я: Старший сержант.

СЕРЖАНТ: Військова спеціальність?

Я: ПВО.

СЕРЖАНТ: Що..?

Я: Протиповітряна оборона.

СЕРЖАНТ: Тобто, ППО?

Я: Так.

СЕРЖАНТ: Ваш вік?

Я: У моєму військовому квитку зазначено, якою зброєю я володію.

СЕРЖАНТ: Скільки вам років, тільки точно?

Я: Шістдесят п'ять. Sex-TY Five, знаєте.

СЕРЖАНТ: З усією повагою до вас, пане, вам би краще вже відпочивати вдома у цьому віці.

Я: Та я нормальний ветеран. Кажали, ніби ви берете ветеранів у першу чергу.

СЕРЖАНТ: Ветеранів АТО і ССО.

Я: А радянської армії? Ми що, не ветерани, хіба!?

СЕРЖАНТ: Я виконую інструкції.

Я: Чорт! Зустрів би я тебе біля Жовтої Ріки в тисяча дев'ятсот сімдесят четвертому – ти би сам переконався, який з мене вправний стрілець!

СЕРЖАНТ: Я тоді ще навіть не народився.

Я: Їппі..!

СЕРЖАНТ: Тримайте себе в руках, пане.

Я: Я не сказав нічого образливого!

СЕРЖАНТ: Окрім «їппі». Це ж ви мені сказали.

Я: Та це, коли танцюєш бугі, а твій напомажений кок трясеться на твоїй голові.

СЕРЖАНТ: Звучить образливо.
Я: Та нічого образливого. Ми, зазвичай, так і виглядали в ті часи.
СЕРЖАНТ: Зрозумів. То було за часів джинсів «Піраміда».
Я: Ні. Ще раніше. За часів штанів «дзвони» 36 сантиметрів завширшки, що шилися вручну.
СЕРЖАНТ: До речі, в нашій країні немає жодної Жовтої Ріки.
Я: Та ж так. То на Далекому Сході.
СЕРЖАНТ: Вибачте мене, пане, але сучасне військо обійдеться без вас.
Я: Чому?
СЕРЖАНТ: Тому що, коли вже я вас не розумію, схоже ніхто з інших вояків теж не зможе зрозуміти вас.
Я: То й що..?
СЕРЖАНТ: Це становитиме деяку проблему спілкування з вами у полі. Так мені здається.
Я: Тобто, ви не дасте мені навіть якогось іржавого АК-47..?
СЕРЖАНТ: Ні, пане.
Я: Але ж я згоден...
СЕРЖАНТ: Прошу, наступний!

Уся черга з чоловіків ступила крок уперед.
Вони не випхали мене з приймальні таким чином.
Я сам, добровільно, вийшов назовні
Тривав другий день розширеної російської військової агресії проти України. 25 лютого 2022 року, Київ.
Перед входом до приймальні я побачив якогось, значно старшого за себе ветерана. Він намагався осідлати велосипеда, і впав разом з ним. Я допоміг йому підвестися і запропонував пігулку «Каптопрес-Дарниця».
Він гордовито відмовився прийняти мою допомогу.
«Що за надмінний стариган» - подумав я.
...And I think to myself – What a Wonderful World...

2.РІВЕНЬ ТИСКУ, ЧАСТОТА ПУЛЬСУ

Дійові особи:

ВІН – непричесаний драматург.

ВОНА – дизайнерка, красуня у сонцезахисних окулярах, в облягаючій маєчці та спортивних штаних, з обома забинтованими руками.

Місце дії: Київ, Україна, вітальня міської квартири, з комп'ютером, диваном і телевізором, яка одночасно слугує місцем відпочинку і місцем праці двох творчих особистостей, дизайнера та драматурга.

ДІЯ ПЕРША.

ЯВА ПЕРША.

(Лунає мелодія пісні Singing in the Rain. Світло блимає. За вікном виблискує спалах. Гуркоче вибух.)

ВОНА: Що це?!

ВІН: Російська ракета.

ВОНА: Де це?!

ВІН: Під Боварами.

ВОНА: Звідкіля ти знаєш?!

ВІН: Дивлюся у вікно. Орієнтуюся за частинами світу.

ВОНА: Світ збожеволів..?
ВІН: Давно.
ВОНА: Двадцять четвертого лютого дві тисячі двадцять другого року?
ВІН: Ні. Ще двадцять третього лютого дві тисячі чотирнадцятого року.
ВОНА: Просто ракети тут раніше не падали...
ВІН: ...Написати про тиск? Що за пропозиція?
ВОНА: То на фестиваль?..
ВІН: Та ні, якесь, типу творче змагання. Хтось придумав тему: «напишіть п'єсу на тему тиску...»
ВОНА: І що?..
ВІН: «...а ми відберемо найкращі твори, опублікуємо їх окремою збіркою, і три головних переможці отримають премії...»
ВОНА: Суми премій..?
ВІН: Не вказано.
ВОНА: Не пиши.
ВІН: Чому?
ВОНА: Не витрачай на дурниці часу.
ВІН: Але ж – змагання...
ВОНА: Яке змагання? З ким?!
ВІН: Не знаю. Лист із пропозицією надійшов мені особисто.
ВОНА: Але ти не знаєш учасників цього, начебто, змагання?
ВІН: Ні. Не знаю.
ВОНА: Не знаєш суми нагороди для переможця..?
ВІН: Ні. Не знаю.
ВОНА: Не знаєш організаторів цього розводу..?
ВІН: Ні. Не знаю.
ВОНА: Хоча добре знаєш, що переможцями оголосять самих організаторів цього «змагання»...
ВІН: Ну, не обов'язково ж так примітивно..?
ВОНА: Або чоловіків і жінок організаторів цього «змагання»...
ВІН: Ну, але ж це стимулює...
ВОНА: Що саме тебе стимулює?
ВІН: Вони придумали тему. І ми змагатимемося...
ВОНА: З КИМ ти змагатимешся?!
ВІН: Не знаю... Але Шерстюк обов'язково щось туди надішле.
ВОНА: І що тобі з того?
ВІН: Я напишу краще за нього...
ВОНА: І отримаєш першу премію?
ВІН: Отримаю...
ВОНА: Невідомо якої суми?
ВІН: Ну, обстановка в країні тепер складна, з грошима важко – дали б хоч щось...
ВОНА: Я не дозволю своєму чоловікові ТАК принижуватися!
ВІН: Як принижуватися?
ВОНА: Писати будь-що для будь-кого, та ще й безкоштовно!
ВІН: ...але, цікава ж тема...
ВОНА: Яка?!
ВІН: Тиск.
ВОНА: Тебе хвилює тема тиску?
ВІН: Та не дуже...
ВОНА: Ти не можеш сам придумати тему для своєї наступної п'єси?!
ВІН: Можу... але це завжди так складно, знайти тему, придумати назву...

ВОНА: Звичайно. Ти вже вісім років нехтуєш моїм проханням написати твір на базі біографії моєї мами!

ВІН: ...п'єса на тему тещі...

ВОНА: Моя мама – вдова військового! Її чоловік – мій тато – був героєм! А ти писатимеш про чужий тиск?!

ВІН: Про свій тиск...

ВОНА: І з якого боку ти відчуваєш тиск: з мого боку, чи з боку моєї мами, у квартирі якої ми мешкаємо?!

ВІН: Тимчасово мешкаємо...

ВОНА: Ха! Немає нічого постійнішого за тимчасове!

ВІН: А от і напишу. Тиск – це моє. Хтось живе під тиском, а у мене тиск живе всередині. 147/100! ...Половину пігулки «Каптопрес», пігулка «Корвалмент», пігулка... заждіть...
(Шукає довкола.)

ВІН (Продовжує) : ...знайду її. Ось. Знайшов! Тобто: Еврика! І знову забув щойно придуману назву...

ВОНА: Через мене..?

ВІН: Ні, кохана, я сам її забув, бо ще сам собі цю тему не затвердив, не пережив її, не зжився з нею.

ВОНА: З нею...?

ВІН: З темою...

(Порпається у кишенях.)

ЯВА ДРУГА.

Ті ж самі. Там же.
(Світло блимає. За вікном виблискує спалах. Гуркоче вибух.)

ВОНА: О, Боже?!

ВІН: Ні, то не Він – то ще одна російська ракета.

ВОНА: Куди вона впала?!

ВІН: Десь біля Василькова.

ВОНА: Як ти можеш у цьому бути впевнений?!

ВІН: Це на південь від нас, десь у районі Одеської траси.

ВОНА: Вони ідіоти..?

ВІН: Вони звірі.

ВОНА: Кажуть, ніби той Путін здурів?

ВІН: Навряд. А якщо так, то здуріли усі росіяни.

ВОНА: Я боюся вибухів. Вони такі гучні...

ВІН (Порпається у кишенях): Помада..? Звідкіля у моїх кишенях помада?!

ВОНА: Мамцю, де я?!

ВІН: А що такого? Я ж ходок.

ВОНА: Не сміши мене. З тебе ще той ловелас.

ВІН: А! Це не помада – це помадка! Добре. Повечеряю потім.

ВОНА: І не треба натякати, ніби я не готую вечері. Я доробляю важливі креслення!

ВІН: Та як же називалися ті пігулки – треті? Їх у мене три. Такий набір: «Каптопрес» – знижує тиск крові, «Корвалмент» сприяє покращенню роботи серця, ну, щоб розганяти ту кров, ви в курсі. А третя...

ВОНА: «Гліцисед»!

ВІН: Хто ж називає так таблетки! Згадуючи назву можна звалитися в інфаркт від напруги.

ВОНА: Від цього не помирають...

ВІН (Ковтає пігулки. П'є воду. Запокоюється.)
(ПАУЗА.)

ВІН: Взагалі-то, я писав іншу п'єсу. Але помітив оголошення: «Театр драматургів може стати вашим шансом на відкриття. Надішліть дві сторінки тексту, написаного саме для

Театру драматургів – на презентацію ТИСК. Ви можете стати відкриттям! Чому б і не спробувати?»

ВОНА: Ви мене запитуєте? Мене шоковано. Зі мною радяться із творчих питань. Мене визнано творчою особистістю!

ВІН: Шановний театр драматургів, та чи розумієте ви, що ви є моїм першим замовником, за... А... Е... АЕ. АЕ. Тиск зростає. Я намагаюся зорієнтуватися, скільки років...

ВОНА: «Кохана, скільки років підряд?»

ВІН: Бригадний підряд, ФОП, Акціонерне товариство, ТОВ, ДЕРЖУПР, Приватний замовник...

ВОНА: «...моя кохана, або дівчина яку б я хотів покохати, мій начальник, швейцар перед дверима ресторану, поліціант, який мене кудись вів... Та хто завгодно міг мене запалити якоюсь ідеєю, і я йшов за ними, мов мале теля...»

ВІН: Коли таке було, щоби хтось звертався до мене з пропозицією...

ВОНА: Я зверталася до тебе з пропозицією!

ВІН: Щодо чого? Щоб я взяв тебе на квартиру?

ВОНА: Ну... Пропозиція ж?

ВІН: Млинець глевкий! Не піднімай мені цукор!

ВОНА: Де у тебе цукор? Я третій день підряд п'ю твою каву без цукру, а виявляється – цукор є?!

ВІН: Повно цукру у «Вермуті».

ВОНА: Що таке «Вермут»?

ВІН: Оге, що ти п'єш!

ВОНА: Це «Мартіні».

ВІН: ...Нехай...

(Він сідає у позу «лотоса», виставляє пальці перед собою, намагаючись заспокоїтися.)

ВОНА: Мартіні.

ВІН: Добре. Я мартин – а ти чайка. ТИСК!!!

ВОНА: Що «тиск»?

ВІН: Його треба збити.

ВОНА: Ти хіба – зенітник?

ВІН: Ні. Гіпертонік.

ВОНА: А, давай-но, заспокоїмося?

ВІН: Я спокійний. Я намагаюся в'їхати у цю п'єсу.

ВОНА: І я спокійна. Де твій цукор?

ВІН: Я мав на увазі тиск.

ЯВА ТРЕТЯ.

Ті ж самі. Там же.

(Світло блимає. За вікном виблискує спалах. Гуркоче вибух.)

ВОНА *(Накривається ковдрою.)*: Та що ж це таке?! Вона в нас влучила..?

ВІН: Ні, вона в нас не влучила.

ВОНА: Чому ти в цьому впевнений..?

ВІН: Якби вона в нас влучила, ми б нічого не почувли, і нічого б не відчули. А якщо ми чуємо вибух, то розуміємо, що то наступна російська ракета впала на Київ.

ВОНА: І куди вона влучила?!

ВІН: Схоже, у якусь будівлю біля залізничного вокзалу.

ВОНА: Ти так думаєш?!

ВІН: Я бачу крізь вікно. У тому районі щось палає.

ВОНА: Матінко Божа, коли це припиниться..?

ВІН: Кажуть ніби вони мають дві тисячі подібних ракет.

ВОНА: А скільки вони вже вистріляли?

ВІН: Не знаю. Вони ж стріляють по багатьох містах, не лише по Києву.

ВОНА: А можна щось зробити, щоб росіяни по нас не стріляли?
ВІН: Треба вчиняти на Москву міжнародний тиск. Може тоді росіяни й і припинять свою війну.
ВОНА: А ти маєш зброю..?
ВІН: Ні. Я не маю зброї.
ВОНА: Ти повинен придбати собі якийсь пістолет.
ВІН: Навіщо?
ВОНА: Щоб убивати росіян, коли вони прийдуть.
ВІН: Їх багато...
ВОНА: Я знаю. Але крізь наші двері увійде лише декілька молодих росіян з бажанням убити тебе і погвалтувати мене, і врешті теж убити. Ти повинен їх убити першим.
ВІН: Уряд не дозволяє нам володіти зброєю.
ВОНА: Чому?!
ВІН: Уряд вважає, що маючи зброю, ми вийдемо на вулиці й повбиваємо одне одного.
ВОНА: Чому б це ми вбивали одне одного, коли російські ракети руйнують наші міста, за ними приїзять російські танки і руйнують залишки наших будинків, а за ними приходять російські солдати, щоб убити усіх нас?
ВІН: Не знаю. Уряд нами керує, і спирається на поради своїх радників.
ВОНА: А себе наш уряд захищає?
ВІН: Так. Уряд охороняють озброєні люди.
ВОНА: Тоді з нас хтось точно збожеволів.
ВІН: Хто?
ВОНА: Росіяни, наш уряд, їхні радники, або ми з тобою..?
ВІН: Ти говориш логічно, я розумію твою логіку – отже, ми з тобою не божевільні.
ВОНА: То придбаєш зброю?
ВІН: А ти хочеш, щоб я придбав зброю?
ВОНА: Хочу.
ВІН: Я зважу це питання, але ти на мене не тисни, добре?..
ВОНА: До чого тут тиск? Не замовляй мені зуби – ти спершу обмовився: що маєш цукор.
ВІН: Так. Цукор.
ВОНА: Ну?
ВІН: А коли вміст цукру в крові зростає, він провокує підвищений тиск крові.
ВОНА: І що?
ВІН: І мені темніє в очах.
ВОНА: Я й без того бачу все крізь сутінки. Таке – дуже тьмяне усе. От, твоя сорочка якого кольору?
ВІН: Блакитна.
ВОНА: А я її бачу сірою. Як і твої простирадла.
ВІН: Бо ти ходиш у сонцезахисних окулярах.
ВОНА: Навіщо?
ВІН: Бо ти каталася на сноуборді, прийшла додому вся мокра, у засосах, без шапки, на тобі були вдягнені чужі лижні штани, і коли я повідомив тобі про це, ти відповіла, ніби від білизни... від блиску білого снігу ти отримала «курячу сліпоту».
ВОНА: Не треба! Білизни там не було. *(Осікається.)* І я отримала «снігову сліпоту»! А не курячу! Ти – драний чоловік-шовініст! Тут поряд з тобою існують інші індивідууми з іншим баченням світу, з іншою позицією, з іншими нахилами, з іншою орієнтацією! Нічого курячого в мені немає!
ВІН: Я запам'ятаю.
ВОНА: Запиши це!
ВІН: Кому?
ВОНА: Мені.
ВІН: А ти не можеш це собі записати?

ВОНА: Ні!
ВІН: Чому..?
ВОНА: Бо у мене перебинтовані руки.
ВІН: Бо це я наклав тобі пов'язки, і я порадив тобі вдягти сонцезахисні окуляри.
ВОНА: Ну...?
ВІН: І ти їх з того часу не знімаєш.
ВОНА: Бо маю право!
ВІН: Гаразд-гаразд...
ВОНА: Не тисни на мене!
ВІН: У чому я чиню на тебе тиск?
ВОНА: Ти ТАК ДИВИВСЯ на мене після сноубордингу, ніби я тобі винна!
ВІН: Ні-ні. Зажди. Це ж у мене тиск.
ВОНА: Який?
ВІН: Тиск крові.
ВОНА: Яка група?
ВІН: Я не знаю. Він тисне – і все.
ВОНА: Це ти на мене тиснеш!
ВІН: Я..?
ВОНА: Ти!
ВІН: Я не можу на тебе тиснути. Я побачив тебе вперше в житті дві години тому. Ти зайшла до мене мокра і я запропонував тобі обсушитися...
ВОНА: Знаю я ці фокуси! Роздягайся, люба, ми обсушимо твій одяг. І – бац! Я вже бреду кудись містом, у мокрих чоловічих лижних штаних!

ДВА ЧЕТВЕРТА.

Тв ж самі. Там же.
(Світло блимає. За вікном виблискує спалах. Гуркоче вибух.)
ВОНА: Ми ще живі..?
ВІН: Так. Ти ж чула вибух. Отже, він був не наш.
ВОНА: Тобто, «не наш»..?
ВІН: Ця російська ракета влучила у когось іншого.
ВОНА: І де той хтось інший жив?!
ВІН: Схоже, десь за Вишгородом.
ВОНА: Хіба Київ такий маленький, що ми чуємо вибухи російських ракет, що падають аж десь у передмістях?!
ВІН: Ні, то ракети такі потужні, що їхні вибухи чутно здалеку.
ВОНА: А як вони називаються..?
ВІН: По-різному. Але я собі уявляю, що кожна з них – то «Сатана».
ВОНА: Якась диявольська назва...?
ВІН: Росіяни усвідомлюють, що вбиваючи українців вони виконують роботу диявола.
ВОНА: Перехрестись.
ВІН: Чому?
ВОНА: Ти двічі вимовив погані слова.
ВІН: Які?
ВОНА: ...«сатана» і «диявол»...
ВІН: Тепер і ти мусиш перехреститися.
ВОНА: Я невіруюча.
ВІН: Російській ракеті все одно. Вона смертельна для всіх.
ВОНА: Тоді перехрещусь.
(Хрестяться обоє.)
ВІН: Я розумію тебе. Тобі теж потрібно понизити тиск.
ВОНА: Мартіні.

ВІН: Окей, мартіні. Там у шафці ще є.
ВОНА: І кава щоб була з цукром!
ВІН: Я пошукаю.
ВОНА: А що ти тут робив, коли я прийшла?!
ВІН: Писав п'єсу...
ВОНА: Ти писар? Уже не зенітник? Не винищувач танків?!
ВІН: Ні, люба. Я нікого не винищувач. Я тоді, як ти ввалилася... увійшла...
ВОНА: З'явилася. Дами з'являються.
ВІН: Так-так, чудово, дивовижно з'явилася...
ВОНА: І що..?
ВІН: Я тоді, було, писав собі ІНШУ П'ЄСУ.
ВОНА: А тепер..?
ВІН: О! Тепер я пишу п'єсу з тобою.
ВОНА: ЩОООО?!!!
ВІН: Ой, про тебе. Ти ж врешті з'явилася...
ВОНА: Як геній чистої краси..?
ВІН: Абсолютно. А можна я трішки приляжу..?
ВОНА: Що ти писав?
ВІН: Таку п'єсу: «НІЮ не падає двічі в одне місце»
ВОНА: Хто автор?
ВІН: Я.
ВОНА: Хто - я? Я, чи ти?
ВІН: Ну, це залежить...
ВОНА: Від чого?
ВІН: Від кого. Від автора.
ВОНА: І..?
ВІН: Це п'єса Володимира Сердюка.
ВОНА: З дійовими особами?
ВІН: Так. Там є дійові особи:
ВОНА: Які?
ВІН: Ну, якщо поза межами зорельоту прибульців – то тоді: Таксист, Поліцай, Красуня з бару...
ВОНА: Це я.
ВІН: Священник...
ВОНА: Це ти.
ВІН: А усередині зорельоту прибульців – там... Прибулець-самка.
ВОНА: Це я.
ВІН: Прибулець-самець
ВОНА: Це ти.
ВІН: Прибулець-керівник
ВОНА: Що за хернія..?! Звідкіля там керівники? Вони що, і там є?!
ВІН: Тигреня...
ВОНА: О! Тигреня – це добре. Це я.
ВІН: Жива ігуана
ВОНА: Це теж я.
ВІН: Мертва ігуана з двома відкушеними лапами
ВОНА: Не може бути!!!! *(Дивиться на свої забинтовані руки) ДЕ Я?!!*
(Вибухає наступна російська ракета. Світло гасне.)

ГУЧНИЙ ГОЛОС НІЗВІДКИ: «Тиск підвищується! Прохання задрігти люки! До наступної сонячної системи - двісті років. Добраніч!»
(Лунає мелодія із кінофільму «Космічна одіссея 2001».)

3. НА ПЕРЕПРАВІ ЧЕРЕЗ РІКУ КАЛЬМІУС

ДІЙОВІ ОСОБИ:

Двоє чоловіків у одностроях, один - Український Вояк, інший - Морський Капітан

Двоє чоловіків(жінок) у давньогрецьких тогах

Двоє медиків – лікар(ка) і медична сестра(брат)

(Усіх героїв можуть грати ті самі двоє акторів, перевдягаючись у різне вбрання.)

СЦЕНОГРАФІЯ:

Сцена порожня і ледь освітлена.

Світлові плями тьмяні. Лише обличчя головних героїв виразно окреслені.

Ми не бачимо нічого позаду акторів, і нічого перед ними.

ДІЯ ПЕРША.

ЯВА ПЕРША

СОЛДАТ *(Гукає в темряву)*: Агов, хто там! Капітане! Гей, там, на переправі!

КАПІТАН: Егей.

СОЛДАТ: Моряк моряка!

КАПІТАН: Бачу здалека.

СОЛДАТ: А що це за місцина?

КАПІТАН: Планета Земля.

СОЛДАТ: Всередині чи зовні?

КАПІТАН: Догори дригом.

СОЛДАТ: Як завжди й було під час цієї триклятої війни.

КАПІТАН: Нехай вас не лякають війни. Вони трапляються частіше ніж люди їх хочуть.

СОЛДАТ: Ваша мудрість аж занадто вже мені знайома.

КАПІТАН: Деякі речі та явища, завжди залишатимуться незмінними.

СОЛДАТ: Чи ви переправите мене на північний бік?

КАПІТАН: А чи маєш ти копійчину, чоловіче?

СОЛДАТ: Авжеж. Гезде, затис її між зубами.

КАПІТАН: Тоді гаразд. Чому б і ні?

СОЛДАТ: Я теж колись був моряком.

КАПІТАН: Що, справді?

СОЛДАТ: Так. Далеченько від цих місць – під Полярним колом.

КАПІТАН: Як я знаю, то там добряче холодно.

СОЛДАТ: О, ти собі не уявляєш як!

КАПІТАН: І там панує темрява.

СОЛДАТ: Ну то й що? Я звик до тих умов у рейсах там.

КАПІТАН: Ото смішні ж ви люди, завжди мені розповідаєте якісь героїчні історії.

СОЛДАТ: На кого ти гониш, я ж моряк.

КАПІТАН: Ти новоприбулець, так мені видається. Іноземець, як я бачу?

СОЛДАТ: Оце ж я такий.

КАПІТАН: Біженець?

СОЛДАТ: Солдат.

КАПІТАН: Во славу Геркулеса, що привело тебе сюди?

ПАУЗА.

ЯВА ДРУГА

(Світло зникає. Коли світло вмикається, ми бачимо обох героїв на сцені у білих тогах. Харон спирається на своє весло.)

СОЛДАТ: Так, я не тутешній.

ХАРОН: Та це я зрозумів. Що привело тебе сюди?

СОЛДАТ: Моя донька бере тут шлюб, десь на тому березі, у Північному районі Амстердама.

ХАРОН: Тобі здається, ніби ти перебуваєш в Амстердамі?

СОЛДАТ: Тут дихається ж як! А небо, хвилі! Де ще б я був таким веселим, Господи?

ХАРОН: Я не Господь.

СОЛДАТ: Та то я так, старий, жартую.

ХАРОН: Приємно чути. І як зветься наречений?

СОЛДАТ: Нільс.

ХАРОН: Той, що в народній казці зітнувся з велетнем і літав із дикими гусьми?

СОЛДАТ: Інший, мудріший напевне.

ХАРОН: А як там життя взагалі? Ціни все зростають? Які там тепер курси валют?

СОЛДАТ: Чи я ж те знаю? Я тепер далекий від того.

ХАРОН: Кажуть, наразі важко накопичувати капітали через нестабільність ситуації.

СОЛДАТ: Та ні. Навпаки – усе вмить розлітається задешево.

ХАРОН: Як же це?

СОЛДАТ: Міністри, державні службовці, заробітна платня, міста, будинки, людські життя – усе розлітається, руйнується і розлітається за безцінь. Практично задарма.

ХАРОН: У якій це ти країні так жив?

СОЛДАТ: В Україні.

ХАРОН: Там жирні ґрунти, багата земля, я чув.

СОЛДАТ: Війна понищила усе.

ХАРОН: Війна проти кого? Бо у Європі живе багато різних племен.

СОЛДАТ: Росіяни на нас напали.

ХАРОН: І здалеку вони прийшли, щоби зайти так задалеко?

СОЛДАТ: То наші прокляті сусіди – наше ж і прокляття.

ХАРОН: Трапляється й таке. Ти воював?

СОЛДАТ: Та ж я усе ще і воюю.

ХАРОН: І важко там?

СОЛДАТ: Їх більше ніж нас за кількістю.

ХАРОН: А вам вдається їх зупиняти? На війні, я маю на увазі.

СОЛДАТ: Та ж так, посік я їх чимало там.

ХАРОН: І що з тобою трапилося цього разу?

СОЛДАТ: Раптовий спалах світла, не очікувано. І, ніби, я летів. І ось я тут.

ХАРОН: Тобі боліло дуже?

СОЛДАТ: Зовсім ні. Я відчував велику радість. Бо повбивав тих ворогів.

ХАРОН: Не всіх із них, звичайно, поки ще.

СОЛДАТ: Відомо, так. Мої брати продовжують їх нищити і вже близькі до того щоб закінчити цю роботу.

ХАРОН: Було вам важко стояти проти ворога?

СОЛДАТ: Так, було важкенько встояти проти них. Війну взагалі важко зносити.

ХАРОН: А чи вас виводили на відпочинок та переформування з лінії фронту?

СОЛДАТ: Були ротації, звичайно, так. Це коли вас відводять з першої лінії. Та не надовго.

ХАРОН: І знову вас звозили до траншей без повного відновлення сил?

СОЛДАТ: Гівно трапляється, ти знаєш. Ніхто ніколи не щасливий. І це не залежить від того, що насправді сталося. Один з моїх братів отримав відпустку і поїхав на Буковину, на сім днів, з передової. І що ти думаєш відбулося? Там він тепер мусить організувати

поховання тіла кузина своєї дружини, який загинув від рук росіян на тому ж фронті, звідкіля поїхав у відпустку мій брат, із під Донецька.

ХАРОН: Яке сумне співпадіння.

СОЛДАТ: На світі не існує співпадінь. Війна йде за нами, куди б ми не пішли. Ми тримали позиції у Донецькій області біля села, де народилася матір моєї мами. А мама виїхала з того села вчитися, як їй було тринадцять. А нас з братами вона народила на Буковині. І ось тепер нас кинуто захищати бабусине село від нападу рашистів-росіян. А бабуся нам малим розповідала, як її брати захищали той Донбас від нашестя фашистів-німців. Хіба це щось нове? Одне й те саме.

ХАРОН: Прийми мої співчуття. Тож, може статися незабаром, що твоєму братові доведеться ховати тебе під час його короткої відпустки на батьківщину.

СОЛДАТ: Усе Батьківщина – і Донецьк, і Буковина. Чому би це він мав мене ховати? Спершу вони мусять мене вбити, щоб хоронити!

ХАРОН: І..?

СОЛДАТ: Та ж я живий, це очевидно!

ХАРОН: Ну, я лиш припустив.

СОЛДАТ: Оце ще! Не припускай під час війни! Іди й воюй! З якого чуда братові мене ховати! Це ж маячня!

ХАРОН: Вже вибач, чоловіче! Язик же без кісток, відомо.

СОЛДАТ: Та я ж нічого не маю проти тебе особисто, брате. Я лише проти того, щоб мене убили! І проти того, щоб мене почесно хоронили!

(Обоє сміються.)

ХАРОН: Ти балакучий. А я люблю побалакати.

СОЛДАТ: Як усі моряки!

ХАРОН: Так точно!

СОЛДАТ: А хіба ти не розмовляєш з іншими пасажирами?

ХАРОН: Вони мовчазні. Багато не розмовляють.

СОЛДАТ: Приємно. Нарешті ти зустрів одного поліглоту.

ХАРОН: І таке траплялося, мушу визнати. Хоча й не часто.

СОЛДАТ: І все ж, хтось зустрічався поміж них, такий як я?

ХАРОН: Були ще й гірші. Один тут зачепився на три дні. Він звався Тузітала, оповідач історій.

СОЛДАТ: Я читав його книжки! Я знаю це ім'я! Чи псевдо. Ім'ям він Роберт Льюїс Стівенсон!

ХАРОН: А що таке «книжки»?

СОЛДАТ: Стоси списаного паперу.

ХАРОН: Ага. Купи гордощів. Ясно.

СОЛДАТ: Хоча письменником він був вправним, треба визнати.

ХАРОН: Таким же як і оповідачем, коли він тут стирчав.

СОЛДАТ: То це ти тут вирішуєш, хто їде далі, а кому залишитися?

ХАРОН: Та не зовсім. Я можу їх лише притримати. І більш нічого.

СОЛДАТ: А це вже гарна справа. Хоч ти мені нічого доброго ще й не зробив сьогодні. Я відчуваю, що ти добрий чоловік.

ХАРОН: Як і кожна людина.

СОЛДАТ: Ой, не завжди.

ХАРОН: Ми всі маємо родини та дітей – серед них ми гарно поводимося.

СОЛДАТ: Згоден. Наш обов'язок диктує нам нашу рішучість.

ХАРОН: Так... Одначе, який обов'язок?

СОЛДАТ: Твій, наприклад – перевозити людей та поклажу.

ХАРОН: Поклажі небагато. Більше люди. Вони сюди прибувають, слухняні, мов діти. Зі своїми іграшками у руках, і вдягнуті так дивно.

СОЛДАТ: Ти теж це помітив? Вони тут голі, немов купатися зібралися, чи щось таке, засмагати.

ХАРОН: Так, лише такими тут я їх і бачу. І не питаю в них пояснень.

СОЛДАТ: Окрім мене. Зі мною ж ти розмовляєш. Ану скажи?

ХАРОН: Ти моряк. А вони балакучі.

СОЛДАТ: О, так! Хоч я й морпіх тепер. А був моряк

ХАРОН: Як довго тривали ваші звичні рейси? Куди ти плавав?

СОЛДАТ: Рибальські путини були по пів року, або навіть і по дев'ять з половиною місяців. Переважно, ми брали минтая на півночі. Там риба любить жити.

ХАРОН: Залежно від вітрів, не завжди ж ви на північ заходили?

СОЛДАТ: Ми плавали і проти вітру.

ХАРОН: Та ну! Жартуєш. Як може вітрило працювати проти своєї природи? Як вітрило ловить вітер, воно рухає у той єдиний бік і судно.

СОЛДАТ: Тепер машини рухають кораблі.

ХАРОН: Машини, щоби плавати? Слова твої туманні.

СОЛДАТ: Машини рухають судна у різні боки без обмежень, хоч і на місці розвертайся

ХАРОН: Я знав, що нічого доброго не вийде з тих винаходів, особливо з машинерії.

СОЛДАТ: Так, але не завжди. Ядерні бомби – ото чисте зло.

ХАРОН: Що за бомби? Як вони виглядають?

СОЛДАТ: Як «грецький вогонь», ти його знаєш. Як вибух одночасно мільйонів глечиків з «грецьким вогнем».

ХАРОН: Хіба ти математик? Ти говориш про числа.

СОЛДАТ: Ні. Я навіть множити не вмю. Я для підрахунків користуюся мобільним телефоном.

ХАРОН: Телефон – то щоб чути здалеку!

СОЛДАТ: Ой, та нині “телефон”, то просто слово для позначення ще одного якогось приладу.

ХАРОН: Гаразд. Тож, скільки вас перебувало на борту під час плавання?

СОЛДАТ: Нас там було двадцятєро.

ХАРОН: Авжеж! Скажи мені! То хто ж тоді рухав машини? Іще скажи, що пара? Та це ж жахливо чути!

СОЛДАТ: Наше паливо тепер називається соляр. Інакше слово - дизель.

ХАРОН: Нарешті. Отже, Сонце усе ще існує?

СОЛДАТ: Існує. І палить нещадно там, на півдні України.

ХАРОН: А тепер відповідай повільно. Виходить, люди вже використовують сонячну енергію?

СОЛДАТ: Навчилися. Давненько вже.

ХАРОН: І поясни мені, щоби я зрозумів – Сонце спалює нас. Ось і все, що Сонце робить. Як може хтось користуватися сонячною енергією?

СОЛДАТ: Як Архімед.

ХАРОН: Та ну! Це не надійно.

СОЛДАТ: Ну, я не знаю. Для розуміння – уяви як сонце нагріває стіл, наприклад...

ХАРОН: Уже уявляю.

СОЛДАТ: Оця частина нагрівається.

ХАРОН: Нехай.

СОЛДАТ: А протилежна частина залишається холодною.

ХАРОН: Звичайно ж.

СОЛДАТ: Різниця температур між тими частинами наростає.

ХАРОН: Так і є.

СОЛДАТ: У зоні контрасту між ними і з'являється енергія.

ХАРОН: А ви її збираєте?

СОЛДАТ: І зберігаємо.

ХАРОН: А тоді що?

СОЛДАТ: Коли тобі потрібно, ти звільняєш енергію, і вона рухає шестерні у двигуні, а він вже рухає корабель.

ХАРОН: Ганя овець?

СОЛДАТ: Ні, овець стадами ганяють політики. А морські судна рухають машини, які крутять гвинти.

ХАРОН: І немає вітрил на щоглах?

СОЛДАТ: Нема вітрил.

ХАРОН: А весла?

СОЛДАТ: Весла існують. Але ними користуються для спорту, а не для роботи.

ХАРОН: Яке полегшення – весла усе ж існують. Приємно чути, що ви там вже маєте такі складні технічні засоби, та не забуваєте про весла.

СОЛДАТ: Машини ж нас і убивають...

ХАРОН: Це очевидно, якщо ти тут. Але завдяки машинам ти прожив відносно легке життя перед тим.

СОЛДАТ: До деякої міри, так.

ХАРОН: До оцієї межі, отут, на цьому березі. До цих бурхливих вод.

(Обоє сміються.)

ХАРОН: Я скажу тобі дещо – у цій темряві та у такій колотнечі, я можу і не взяти на борт деяких душ. Я можу їх полишити. Пильність уже не та, неповороткий, старішаю.

СОЛДАТ: А як на це зреагує твоє керівництво?

ХАРОН: Їх там так багато, і вони, як загуляють, часто забувають свої власні накази та заповіді. І ще дещо: мені не подобається їхнє рішення поставити мене до праці ось тут, у темряві.

СОЛДАТ: Я розумію як ти почуваєшся. Там, на півдні України, земля мов камінь, а вони постійно нам наказують обкопувати техніку «по повному профілю». Ти танки бачив?

ХАРОН: Леонардо мені отут прутиком на пісочку малював.

СОЛДАТ: Чотири метри заввишки! Отакенну яму треба викопати. І що? Наступного дня надходить наказ залишити цю позицію, і нас заспаних везуть далі.

ХАРОН: І це тебе дратує?

СОЛДАТ: Та ні. Лише чому вони нам наказують копати капоніри, саме напередодні маршу?

ХАРОН: Немає логіки в таких наказах.

СОЛДАТ: Логіка там відсутня зовсім.

ХАРОН: Таке-таке. Саме так і точаться війни. Тож, Іди собі геть.

СОЛДАТ: Що за діла? Чому я маю йти? Чому так грубо? Ми ж, ніби, вже домовилися?

ХАРОН: Про що?

СОЛДАТ: Аби ти допоміг мені дістатися іншого берега.

ХАРОН: Та ти що. Та навіть моя власна нога жодного разу не торкнулася іншого берега цієї ріки.

СОЛДАТ: Отже... Я мушу повернутися до того пекла, яке я вже двічі пережив, знову?

ХАРОН: Не знаєш ти пекла, хлопче. Не хвилюйся. Пам'ятай лише: наприкінці страждань не буде.

СОЛДАТ: Ти впевнений?

ХАРОН: Давні греки знали про все оте, краще за вас.

СОЛДАТ: Наші люди попереджали, що там на нас чекає сильний біль. Муки.
ХАРОН: От і ні, кажу ж тобі. Останньої миті перед смертю кожен відчуває екстаз.
СОЛДАТ: Та не гони! Шо за херня?! Екстаз це секс. Дурню ти гониш.
ХАРОН: Біль полишає тіло, даючи душі вознестися легко. Бо душа злітає.
СОЛДАТ: Як це?
ХАРОН: Відчувається радість передчуття щастя.
СОЛДАТ: І ти мене, отак, позбавляєш мене усіх оцих приємних моментів?
ХАРОН: Вали. Звалюй.
СОЛДАТ: Ти брешеш, брате, так просто нічого не відбувається.
ХАРОН: Чому ж це «просто»? Якби ти лише знав, скільки ангелів наразі рвуть на собі волосся, щоби прилаштувати тебе назад.
СОЛДАТ: Та ну вас на фік! Граєтеся. Мені тут було так добре.
ХАРОН: Моє рішення остаточне, що я не дам тобі зникнути отам у темряві.
СОЛДАТ: Та я ж повинен!
ХАРОН: І хто тобі таке сказав? Я тут головний. Іди вже. Вертайся туди, де тобі місце.
СОЛДАТ: А ми ще зустрінемося? Я полюбив наші бесіди.
ХАРОН: І мені балакати з тобою до вподоби. Колись, та й зустрінемося.
СОЛДАТ: А зараз?
ХАРОН: Тепер ти вільний. Забудь казки, які ти чув від мене та про мене.
СОЛДАТ: Скажи ж іще щось?
ХАРОН: Старайся вдвічі краще ніж раніше, що б не робив, роби усе старанно.
СОЛДАТ: Чи ж ми переможемо?..
ХАРОН: Ви переможете.

ЯВА ТРЕТЯ

На сцені - операційна зала госпіталю. Яскраве світло. Кров. Бруд. Несподівано лунає гучний крик.

ЛІКАР: Ага. Отак. Ось він. Живий. І житимеш ти ще довго, солдате.

(Санітар підхоплює Лікаря зі спини, щоб той не впав, бо той вже падає. Допомагає йому сісти на стільця.)

САНІТАР: Дякую, лікарю, ви знову здійснили неможливе. Ви завершили надскладну операцію.

ЛІКАР: Солдат живий. Я намагався. Зробив усе, що міг. Я зморився.

САНІТАР: Чому він закричав так голосно? Адже він перебував під дією глибокої анестезії?

ЛІКАР: Мозок продовжує працювати навіть під дією знеболюючого. Нам не відомо які місця відвідала його душа коли він перетнув межу і провалився на той бік. Ми не знаємо які пекельні кола він міг пройти, подорожуючи у зворотному керунку, сюди, до нас.

САНІТАР: Ті, хто повертається, часто кажуть, що там вони почувалися краще.

ЛІКАР: Ну, цей світ далекий від ідеального, правда?

САНІТАР: Ох, так, ваша правда.

ЛІКАР: Можливо тому вони й почувуються краще, перебуваючи там.

САНІТАР: Ніби вони вже нарешті побували вдома.

ЛІКАР: А ми ще тут гостимо...

ЛІКАР *(Бурмоче)*: І що за стара срака, той Харон. Жартує знову... І вже ж не вперше... Сподіваюся, що й не востаннє...

4. ГАМАРДЖОБА

Дійові особи: Один літній чоловік.

Сценографія: Частина бару, стілець, столик.

ЯВА ПЕРША

(Чоловік звертається до барвумен, яка перебуває у темряві за барною стійкою.)

... Вітаю вас! Тут пахне кавою! Невже ви ще маєте каву, коли вона у всіх уже позакінчувалася у Києві?

Так? Дійсно? Маєте? Ото мені пощастило! ... У інших закладах тепер з кавою проблеми – немає зовсім, закінчилася. І очікувати на доставку нової, поки що, не доводиться. Місто, майже, блоковане з усіх сторін – з Василькова, з Броварів, з боку Троєщини та з боку Оболоні, скрізь точаться бої, і під Вишгородом, і на Варшавській трасі...

У нас на Троєщині учора на ринку торгівці роздавали людям свій крам безкоштовно.

Овочі, картоплю, фрукти. Усі продавці: Узбеки, Грузини, Азербайджанці, усі роздавали фрукти та овочі безкоштовно. Бо 25 лютого 2022 року хтось розпустив чутку, ніби Київ незабаром росіяни окупують. Я запитав одного Грузина, чому він роздає свій товар безкоштовно. «Щоби скоріше від нього звільнитися», - відповів він.

«Так ти ж торгівець, це твій фах», - нагадав я йому, - «Хто ж іще стоятиме на ринку замість тебе?..»

«Я відтепер воїн», - відповів торгівець, - «Відповідальність за товар мене обтяжує. Це відповідальність та повага до тих, хто ці фрукти виростив. Я не можу їх просто покинути гнити. Пороздаю тепер людям, яким вони потрібні, щоб вони могли пережити блокаду росіянами Києва.»

А сам куди підеш?

До війська.

До якого?

Ти що, Української мови не розумієш?! До Збройних Сил України!

Твоя ж Батьківщина – Грузія.

Знаю. Але моя Батьківщина й Україна. Я тут колись одружився, вже народив і дітей. Україна прихистила мене за лихих часів. А тепер вже і я зможу повернути свій борг Україні.

У нас кажуть: виконати обов'язок...

«Виконаю, батьку». – наголосив він, - «Тепер чітко видно, що ворог у нас спільний, і не тільки у Грузії та Україні. Росія - це ворог Європи, та й усього цивілізованого світу.»

(ПАУЗА)

... того дня і яйця з Василькова продавали у Києві за півціни. Тамтешню птахофабрику росіяни розбомбили, тож яйця люди вивезли куди змогли, поближче, до Києва, у Київ. Я придбав чотири лотки яєць одразу. Продавці допомогли мені обмотати лотки липкою стрічкою (скотчем), і я поніс їх додому.

Сподіваюся, до часу звільнення Києва Українською Армією мені їх вистачить. Я їх їм лише по одному на день.

(ПАУЗА)

... Ні, я до вас заглянув уперше. Зазвичай, я п'ю каву біля свого будинку. Не так щоб і близько – за півтора кілометри.

Чому туди ходжу? По-перше, лікар наказав ходити на прогулянки щодня.

Я запитую: «Лікарє, а з якою метою?»

Він відповідає: «Зради вашого власного здоров'я. Ходіть щодня.»

«Та я ж не можу гуляти так просто, без мети. Мені потрібна мета, лікарю. Щоб вийти з хати. Я вже у тому віці, коли з хати й виходити не хочеться.»

«То ви придумайте собі мету», - каже лікар.

Ото ще проблема!

«А що ви любите», - запитує лікар.

«Каву», - кажу.

«От і поставте собі за мету щодня прогулюватися до кав'ярні, яка подалі від вас, пийте там каву і повертайтеся додому.»

«А яку відстань, я маю пройти?»

«Десять тисяч кроків. І то не по хаті чи подвір'ю, а пришвидшеним кроком, з гарним настроєм – бо там, куди ви йдете, на вас завжди очікує смачна кавка!»

«А мені каву хіба можна?»

«Раз на день можна. Гірше не буде», - каже.

(ПАУЗА)

От я й ходжу. А з початку війни називаю це своїм «патрулюванням».

Обходжу весь район, придивляюся, що, де і як. Патрулюю без зброї, звичайно. З мобільним телефоном і ліхтариком. Хотів, було, з собою електричний шокер носити, чи пістолет з гумовими кулями, та потім подумав: Це ж як я розпочну по росіянах стріляти з відстані десяти метрів, мені буде каюк – розстріляють клятві рашисти мене з автоматів, а за вибухами ракет, ніхто й вухом не поведе, що там такий за тріскіт автоматних пострілів. Зі зброєю впевненіше?

І я так думав. Ходив по складах і військоматах, просив собі, хоч пістолета Макарова, якщо не автомата Калашникова. Не дали.

Чому?

Старий, кажуть. Мені вже шістьдесят п'ять. Хоча, двох-трьох московських загарбників я би ще устиг завалити.

І чим це закінчилося?

Ну, як чим – ходив же я й до районних відділень міліції. Кричав там: «Президент обіцяв роздати зброю усім охочим, щоб лише показали паспорт з місцевою пропискою!»

Чи добивався я собі зброї більш активно?

Звичайно. Я сам ходив по автомат за адресою: в Києві, вулиця Полярна, №1, одразу як почув оголошення Президента Петра Порошенка по телебаченню. Але повідомлення те транслювалося ввечері, вже було темно. Тож, я вирушив туди зранку. Транспорт не працював, і я йшов пішки. Та поки дійшов до Оболоні, територію того заводу вже об'їхала російська військова броньована колона, і я потрапив у центр бою, ще навіть не дійшовши до заводу. Падав, і навкарачки повз до стіни, бо стрілянина там розгорілася не на жарт. Автівку одного пенсіонера переїхав російський броньовик. Частина російських солдатів була вдягнена у однострої ЗСУ.

Як: «Що, що»?

А! То ви запитуєте, що трапилося з пенсіонером? Пенсіонери невмирущі. Той пенсіонер виліз зі своїх розплющених «Жигулів» і приєднався до гурту Оболонських українських бандюганів, які вже побили російських солдатів, поклали їх на землю і обеззброїли!

Козаки, одне слово! Набігла озброєна охорона зі складів, українські національні гвардійці – та й інших росіян постріляли. Усе відбулося на диво швидко. І на нашу користь.

Того дня я переконався, що Українці переможуть російську армію, і відіб'ють збройну навалу російських загарбників.

(ПАУЗА)

Тож, скрізь мені потім у офіційних установах відповідали: «Ми чули, - кажуть, - самі чули виступ Президента по телевізору. Але нам особисто, прямі інструкції ще не надходили. Йдіть додому. Там з вас користі буде більше.»

Я, кажу, - «Я вже свій район патрулюю. Двічі щодня та двічі уночі. Дайте мені хоч номер телефону вашого чергового, щоб я йому повідомляв, як знайду щось підозріле. Ця війна народна. Усі люди повинні докладати своїх зусиль для скорішого настання перемоги.» Вони мені дали номер. І я, як знайшов на тротуарі підозрілі позначки, яких ще вчора не було, намагався поліціянтам повідомити – бо раптом то були знаки навідників російських ракет. Там флуоресцентною фарбою було намальовано якесь, отаке, коло і стрілочки. Кажуть, воно світиться. Може ракети і влучають у будинки, орієнтуючись на такі знаки. Що було далі? Автовідповідач. Неможливість додзвонитися. Ну, взагалі. Еге ж. Бо вони дали мені загальний телефонний номер поліції. А я собі можу уявити, скільки сотень дзвінків надходить до чергових частин щогодини.

(ПАУЗА)

Я здався?! Ні. Я хитрий воїн. Узяв два кіла яблук, пару морквин, і пішов до найближчої поліції. Хотів, було, також кави в термосі їм понести, та потім порозмислив – а раптом вони ще подумують, ніби я їм туди чогось підсипав. Не візьмуть. Бо були вже випадки отруєння наших солдатів російськими зрадниками. Тому поніс їм я лише яблука та моркву. Поліціанти запитують: «Навіщо це ви нам принесли?»

Кажу: «На нічному чергуванні жуватимете, воно й сон проганятиме. Я так робив перед іспитами, коли вчився. Коли ночами не спиш, бо завтра зранку вже екзамен. Жуєш тверде – голова трясеться, і сонливість проходить.»

Ще горіхи можна, але горіхів я не мав.

Звичайно, вони узяли гостинця після такого професійного пояснення. Два дні я їм носив подаруночки, аж поки начальник зміни не повідомив: «Гаразд, діду, даю вам бойовий телефон». І дав мені папірчика з телефонним номером.

«І хто там мені відповідатиме?» – запитую.

«Я відповідатиму, - каже начальник зміни, - особисто я вам відповідатиму».

«То це справді бойовий телефон?»

«Справді», - каже.

Я йому кажу: «Я дисципліну знаю – зайвого разу вас не турбуватиму. Лише у випадку надзвичайних ситуацій.»

«Дзвоніть-дзвоніть», - відповідає капітан. «Як ви вже у нас чергуєте...»

«Патрулюю!»

«Як ви вже патрулюєте, то можете розраховувати на негайне прибуття мобільної групи за вашим викликом.»

«За моїм попередженням», - наголошую.

«Та ми ж уже з вами, наче свої. Не соромтеся», - сміявся капітан.

(ПАУЗА)

...Смачна у вас кава. Дякую. Ні, зараз я не перебуваю на патрулюванні. Повертаюся зі штабу територіальної оборони нашого району. Записався до ТРО.

Та, звичайно, взяли! Поки що – записали до резерву. 112 Київський Окремий Батальйон Територіальної Оборони міста Києва.

Позивний дали: «Гриб 9».

...Смійтеся, смійтеся. Це не тому що я вже «старий гриб», а тому, що взвод, до якого мене записали – то взвод із назвою «Гриби».

(ПАУЗА)

Щоб було іще смішніше, розповім вам, які оті там штабні ідіоти без фантазії та вигадки, ну взагалі! Коли я здавав анкету до штабу, ну там про наявність водійських прав, якою зброєю володію, чи служив у війську, на якій посаді служив, що де і скільки, вказати номер телефона, кому повідомити у разі можливої загибелі, ну, й усіляка така туфта, я розговорився там із одним літнім паном-добровольцем, схожим на мого ровесника. Запитав про його справи, і поскаржився на таку сороміцьку назву свого бойового підрозділу – «ГРИБИ»!

А він мені й відповідає: «Та то ще нічого, «Гриби»! Мене ж, оно, записали до взводу «КЛІЩІ»!

От не пощастило пацанам! І як вони потім внукам розповідатимуть: «...я служив у взводі «Кліщі», онучку...»

Вам не смішно..? Чому?

Бо кліщі смокчуть кров?

Логічно! Вони можуть добряче крові насмоктати з російських окупантів!

А гриби, тоді що?

Гриби бувають отруйними?! Точно, дочко! Смерть рашиським окупантам!

О! Я відчуваю тепер вашу повагу. Як це так – Ккава безкоштовно?!» Та припиніть, я ж іще здатний сам розрахуватися за каву!

На знак поваги, що я записався до Територіальної Оборони?

Годиться. Але лише цього разу. Салютую вам чашкою, бо сидячи честь не віддають. Тобто, не салютують.

Гарний у вас заклад. Гамарджоба!

(ПАУЗА)

Як це: «...ви не знаєте, що таке Гамарджоба»? Це ж Грузинською. Ну то й що, що ви не Грузинка? Грузинську мову ж знаєте? Не знаєте Грузинської мови? Але шануете Грузію? То цього достатньо. Це похвально.

«До чого тут Грузія..?» Так, онде ж у вас Грузинський прапор.

Як це «де»? Онде!!! На стіні!

Так, то саме Грузинський Прапор. Оце на ньому Святого Георгія хрест. Центральний. Він символізує Ісуса, а чотири менших – присвячені чотирьом його Євангелістам. І ще, малі хрести під егідою великого, центрального, також символізують собою об'єднання усіх земель Грузії під орудою Тбілісі.

Це бойовий прапор – бо кров'ю написаний. Як і вся історія Грузії... А ще, червоні хрести, це - Мужність, Справедливість, Любов і Відвага.

Грузини – вони такі!

(ПАУЗА)

«Гамарджоба» означає «Перемоги тобі, друже!» Чудове бойове вітання. Якби усі українці так віталися щодня – ми би давно вже перемогли ворога.

«Гамарджоба, генацвале!», «Перемагай, душа моя!».

(ПАУЗА)

...То це, кажете, ваш шеф прикрасив залу Грузинським прапором? Цікаво було би з ним порозмовляти.

Він тепер не у Києві? Ні? Розумію, життя нас порозкидало. Та ще й війна... Вибачаюсь, що так сказав. А він давно вже живе за кордоном, і ви його ніколи не бачили? Що? То оце зараз він бачить мене по комп'ютеру? Та це ж удвічі як чудово!!!

(Лунає телефонний дзвінок. Чоловік бере слухавку з бару.)

...Вітаю. У вашому кафе гарна кава, дякую. Але, прошу вибачити, я цікавлюся, що саме вас так пов'язує з Грузією, що ви шануєте її прапор, пане?

...Шрома навчила..?

...А мене Цхінвал... Кодорі... Там ми училися швидко, бо спочатку важко було розпізнати, хто ворог – а хто ні, а потім легко – усі хто був проти Грузії, виступали за Росію.

Так – Сакартвело. Вибачаюся. Сакартвело.

Сакартвело назавжди! А бойовий підрозділ УНА-УНСО «Арго» - то моя родина.

Я Лельо звуся. О!!! То це ти Цвях! Ми з тобою не зустрічалися, але я чимало чув там і тоді про тебе. Добряче ми воювали. Слава Нації!

«Смерть Ворогам!»

Я відбув тюремну відсидку в Україні, після повернення з Грузії.

За що?

За «найманство» і «участь у незаконних збройних формуваннях за кордоном».

ФСБ тоді реально керувала нашими українськими «внутрішніми органами», на жаль.

А ти як? У Франції? Чудово. Колись, як буде нагода, я заїду до тебе в Париж – покажеш мені місто, гаразд? ...Та не шкодуй ти так дуже, що ти не воюєш наразі в Україні проти росіян. З нами тепер проти російського війська пів світу воює. І грузинські добровольчі батальйони на території України воюють за Україну - теж.

Що?..

...кажеш, роки згинають наші спини, зате підтверджують ідею, яка підняла нас усіх до бою: «Після Грузії росіяни обов'язково нападуть на Україну – тож ми мусимо допомагати тепер Грузії відстояти її незалежність зі зброєю в руках!»

Що..?

Та ж так – вороги прийшли. І вже далеко від нас вони вже не втечуть.

Мадлоба, генацвале.

За що?

Дякую, що живий.

Бажаю тобі перемоги, брате: Гамарджоба!

...Гамарджоба!

©Володимир Сердюк. 2022 рік. Київ, Україна.

huzul@ukr.net